

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/122/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200040
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1224200040.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: Mgr. Andrea Hadnagyová a JUDr. Kristína Srnková, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, dieťa rodičov: matka – C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, E., zastúpená: JUDr. PhDr. Eva Kerekešová, advokátka so sídlom Tobrucká 7, Bratislava, a otec – B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, E., zastúpený: JUDr. Katarína Chalková, advokátka so sídlom Firmova 12, Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava IV, so sídlom Hanulova 9/A, Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/2/2024-251 zo dňa 16. júla 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdzuje a v závislom výroku III. ruší.

odôvodnenie:

1.
Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. spojil veci vedené na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 5P/2/2024 (o návrhu na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu) a sp. zn. 5P/80/2024 (o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia) na spoločné konanie, ktoré bude vedené pod sp. zn. 5P/2/2024. Výrokom II. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou 150,- eur mesačne, k rukám otca vždy 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a výrokom III. pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17P/31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 17P/31/2021-118 zo dňa 17.01.2023 v časti výroku o výživnom na maloletého.

2.
Po právnej stránke súd svoje rozhodnutie odôvodnil § 2 ods. 1 a 2 z. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), § 166 ods. 1, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, § 366 z. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) a § 62 ods. 1 až 3 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Vecne tým, že o spojení vecí na spoločné konanie súd prvej inštancie rozhodol v záujme hospodárnosti konania v zmysle Civilného sporového poriadku a najmä s poukazom na skutočnosť, že v oboch prípadoch ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa a o návrhy, ktoré skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov. V súvislosti s nariadením neodkladného opatrenia konštatoval, že vo veci starostlivosti súdu o maloletého a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností nebolo doposiaľ rozhodnuté žiadnym rozhodnutím súdu. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17P/31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 17P/31/2021-118 zo dňa 17.01.2023 bola schválená rodičovská dohoda len ohľadom určenia výživného na maloletého, v zmysle ktorej bol otec zaviazaný na platenie výživného v sume 150,- eur mesačne vopred, k rukám matky.

Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 5P/2/2024-117 zo dňa 05.03.2024 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým prvoinštančný súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17P/31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 17P/31/2021-118 zo dňa 17.01.2023 v časti výroku o výživnom na maloletého a zaviazal matku k povinnosti prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa mesiaca vopred. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 14CoP/74/2024-158 zo dňa 04.04.2024 predmetné uznesenie č. k. 5P/2/2024-117 zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, konštatujúc, že naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov maloletého bola súdom prvej inštancie nesprávne právne posúdená, pretože sa nepotvrdili, resp. neosvedčili skutočnosti tvrdené otcom (užívanie drog zo strany matky), pričom samotné problémy maloletého so školou nesúvisia s tým, u koho z rodičov sa maloletý nachádza, ale vyplývajú z osobnosti maloletého a jeho povahových vlastností. Tieto skutočnosti potvrdilo aj Centrum poradenstva a prevencie v Bratislave, ktoré uviedlo, že maloletý má ťažkosti pri učení, a teda tieto problémy s učením vyplývajú z predispozícií samotného dieťaťa. Okrem toho neboli na strane matky zistené a preukázané také pochybenia v starostlivosti o maloletého, ktoré by odôvodňovali zmenu výchovného prostredia vo vzťahu k maloletému. Aj z vyjadrenia maloletého vyplýva, že tento bol zvyknutý na doposiaľ absolvovaný režim spočívajúci v tom, že cez víkendy chodil k otcovi a počas týždňa sa nachádzal v starostlivosti matky, nakoľko v Bratislave navštevuje základnú školu. Na základe otcom uvádzaných situácií nemožno konštatovať, že by matka zanedbávala starostlivosť o maloletého, čo vyplýva aj zo šetrenia kolízneho opatrovníka ako aj z vykonaných pohovorov kolízneho opatrovníka s maloletým.

3.

Súd prvej inštancie poukázal na to, že otec návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 05.02.2024 žiadal len o zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti, pričom aj samotné odôvodnenie odvolacieho súdu pri zamietaní návrhu smerovalo výlučne k naliehavosti potreby predbežnej úpravy pomerov maloletého ohľadom osobnej starostlivosti. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 17.06.2024 je návrhom na určenie výživného v nevyhnutej miere, pričom v danom prípade otec osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov maloletého. Aj napriek úvahe odvolacieho súdu o neosvedčení naliehavosti a potreby neodkladnej úpravy ohľadom zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, je nepochybne preukázané, že maloletý je (aj napriek chýbajúcemu rozhodnutiu súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o zverení maloletého do starostlivosti jedného z rodičov) vo faktickej starostlivosti otca nepretržite už od 11.02.2024, čo vyplýva aj z obsahu spisu vrátane správy zo šetrenia kolízneho opatrovníka. Otec zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého výlučne sám po celú dobu, z čoho jednoznačne a logicky vyplýva vznik aj nevyhnutných nákladov na starostlivosť maloletého, pričom výživné tohto času má stále platiť matke v sume 150,- eur mesačne. V danom prípade je tak potrebné zosúladiť faktický stav s právnym, a teda, aby výživa maloletého nebola ohrozená. Všetky náklady na maloletého, ktoré sú primerané, odôvodnené a všeobecne známe, uhrádza otec, čo preukázal doloženým prehľadom nákladov a výdavkov v spise, pričom súd prvej inštancie prihliadol aj na príjem otca uvedený v spise, vrátane dôkazov o tom, že výživné 150,- eur tohto času stále uhrádza matke. Výživné je určené pre maloleté dieťa na uspokojovanie všetkých jeho životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa a keďže tieto toho času vykonáva výlučne otec, je spravodlivé, aby v danom prípade uhrádzala výživné na maloletého matka, kým súd nerozhodne vo veci samej, pričom suma 150,- eur je aj s prihliadnutím na príjem a výdavky matky adekvátne a primerané.

4.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie, voči výroku II., podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého prostredníctvom právnej zástupkyne z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), g), h) Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

5.

Poukázala na to, že rozhodnutím súdu prvej inštancie sú porušované základné princípy civilného procesu, princíp právnej istoty a ústavnoprávne aspekty zásady jedenkrát a dosť, nakoľko o veci už právoplatne rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 14CoP/74/2024 zo dňa 04.04.2024, ktorý prvý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, čím bolo rozhodnuté o starostlivosti maloletého a o výživnom. O podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a uznesení súdu prvej inštancie zo dňa 16.07.2024 nebol upovedomený ani Úrad práce sociálnych vecí a rodiny.

6.

Matka ďalej namietala, že vo veci starostlivosti o maloletého nebol doteraz vypočutý ani jeden z rodičov a neboli zistené skutočné pomery rodičov. Doložené dôkazy k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 17.06.2024 sú neaktuálne a boli dokladané prvoinštančnému súdu k prvému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia po turbulentných udalostiach medzi rodičmi a pri rozhodovaní v tejto veci by podľa zásad Civilného sporového poriadku nemali obstať. Rodičia maloletého neabsolvovali žiadne poradenstvo, sedenia u psychológa. Vyjadrenie maloletého je irelevantné, nakoľko maloletý je pod výlučným vplyvom otca, keď vie, že mu nebude umožnený styk s matkou a blízkymi osobami. V prítomnosti maloletého jej otec vulgárne nadával a vyhrážal sa jej. Dokonca ju počas odovzdávania maloletého aj niekoľkokrát fyzicky napadol. Maloletý má tak strach pred otcom prejaviť svoj názor.

7.

Otec jej neumožňuje kontakt s maloletým od februára 2024 potom, čo jej odmietol maloletého odovzdať, keď si ho prišla vyzdvihnúť do základnej školy, ktorú maloletý navštevuje. V základnej škole nastala medzi rodičmi výmenná názorov, z jej strany bola privolaná polícia, aby sa situácia zmiernila a predišla tak útokom na jej osobu. Maloletý sa po príchode polície vyjadril, že pôjde s otcom. Maloletý však nemal s otcom vybudovaný dobrý vzťah, nakoľko otec o neho dlhé roky neprejavoval záujem a bol násilný. Počas komunikácie so zamestnancami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pozeral maloletý do zeme, odpovedal iba na položené otázky a nechcel sa k celej veci vyjadrovať. Matka poukázala na výsluch maloletého na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Galante, keď bol maloletý dva týždne u otca bez akéhokoľvek kontaktu s matkou. Nesúhlasila s tým, že po dvoch týždňoch v starostlivosti otca sa výsledky maloletého v škole výrazne zlepšili. Maloletý mal podobné školské výsledky aj keď bol s ňou. Otec neumožňuje žiadny kontakt s maloletým ani jej rodine (vrátane sestry maloletého). Ona ako matka má záujem starať sa o maloletého, pričom nesúhlasí s tým, aby sa maloletému zmenil ošetrojúci lekár, základná škola či futbalový klub.

8.

Záverom odvolania matka navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a dočasne do doby rozhodnutia vo veci samej upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že maloletého zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že maloletý bude:

- každý nepárny týždeň, od nedele párneho týždňa, ktorý predchádza nepárnemu týždňu od 18.00 hod. až do nedele do 18.00 hod. v starostlivosti otca,
- každý párný týždeň, od nedele nepárneho týždňa, ktorý predchádza párnemu týždňu od 18.00 hod. až do nedele do 18.00 hod. v starostlivosti matky s tým, že otec je povinný maloletého v stanovené dni a stanovené hodiny vyzdvihnúť pred bytovým domom v mieste bydliska matky a matka je povinná v stanovené dni a stanovené hodiny prevziať maloletého pred bytovým domom v mieste bydliska otca, Výživné sa na maloletého neurčuje.

Súd pozastavuje účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17P/31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 17P/31/2021-118 zo dňa 17.01.2023 v časti výroku o výživnom na maloletého.

9.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 Civilného mimosporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou, účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku a § 7 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

10.

Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola matka maloletého zaviazaná prispievať na výživu maloletého sumou po 150 eur mesačne a bola pozastavená účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/31/2021-109 zo dňa 21.02.2022

v spojení s opravným uznesením č.k. 17P/31/2021-118 z 17.01.2023 v časti výroku o výživnom na maloletého A..

11.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu matky maloletého ako aj s poukazom na obsah napadnutého uznesenia je posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel majúc za to, že v danom prípade otec osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov.

12.

Podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

13.

Odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s napadnutým uznesením ako i s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení riadne zdôvodnil, z akých dôvodov návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Odôvodnenie napadnutého uznesenia nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, je objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania).

14.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15.

Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.(1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.(2)

17.

Podľa § 329 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.(1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.(2)

18.

Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého účastník konania žiada. Neodkladné opatrenie má preto slúžiť k dočasnému zabezpečeniu ochrany ohrozených práv, ak naliehavosť situácie vyžaduje okamžitý zásah súdu. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie aspoň základných skutočností

potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je tiež osvedčenie, že bez okamžitej dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka konania ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia pritom vyplýva, že pred jeho nariadením súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, pričom pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

19.

Podľa Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20.

Podľa Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

21.

Podľa Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22.

Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje v súlade s vyššie citovanými článkami vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukolvek inému záujmu. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením. Nevyhnutnosť zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení Zákona o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia bolo nutné posúdiť, či otec osvedčil, že bez navrhovanej úpravy pomerov sú práva účastníkov konania (v tomto prípade najmä maloletého dieťaťa) ohrozené, teda že existuje naliehavá potreba nariadiť navrhované neodkladné opatrenie. Odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade bola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu, pretože otcom uvádzané dôvody predstavovali také skutočnosti, pre ktoré bol z dôvodu hroziacej ujmy na strane maloletého dieťaťa nevyhnutný zásah súdu formou neodkladného opatrenia.

23.

Odvolací súd mal za osvedčené, že maloletý A. pochádza zo vzťahu matky a otca maloletého a maloletý do 11. februára 2024 žil v domácnosti matky, keď doposiaľ bolo ohľadne maloletého rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P 31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným

uznesením č.k. 17P 31/2021-118 z 17.01.2023, ktorým bola schválená rodičovská dohoda ohľadom určenia výživného na maloletého, v zmysle ktorej bol otec zaviazaný na platenie výživného v sume 150 eur mesačne.

24.

Ako ďalej vyplýva z obsahu spisu Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 5P/2/2024-117 zo dňa 05.03.2024 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým prvoinštančný súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17P/31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 17P/31/2021-118 zo dňa 17.01.2023 v časti výroku o výživnom na maloletého a zaviazal matku k povinnosti prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa mesiaca vopred. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 14CoP/74/2024-158 zo dňa 04.04.2024 predmetné uznesenie č. k. 5P/2/2024-117 zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, konštatujúc, že naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov maloletého bola súdom prvej inštancie nesprávne právne posúdená, pretože sa nepotvrdili, resp. neosvedčili skutočnosti tvrdené otcom (užívanie drog zo strany matky), pričom samotné problémy maloletého so školou nesúvisia s tým, u koho z rodičov sa maloletý nachádza, ale vyplývajú z osobnosti maloletého a jeho povahových vlastností.

25.

Matka maloletého namietala, že o veci už právoplatne rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 14CoP/74/2024 zo dňa 04.04.2024, ktorý prvý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, čím bolo rozhodnuté o starostlivosti maloletého a o výživnom. Je nutné však podotknúť, že odvolací súd o maloletom rozhodoval v čase, keď sa u otca nachádzal cca 1,5 mesiaca, kedy ešte nevyvstala potreba rozhodovať neodkladným opatrením, avšak i keď súd prvej inštancie vychádzal zo správ, ktoré mal k dispozícii aj súd pri ostatnom rozhodovaní, ako vyplýva aj z odvolania matky, maloletý sa aj naďalej nachádza u otca, ktorý podľa jeho tvrdenia v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P 31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 17P 31/2021-118 z 17.01.2023 platí výživné. Nakoľko matka na maloletého výživným neprispieva otcovi a sama navrhuje zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti bez úpravy vyživovacej povinnosti, odvolací súd tak má osvedčenú potrebu neodkladným opatrením upraviť pomery rodičov do času, kedy ohľadom výchovy a výživy nebude rozhodnuté vo veci samej.

26.

Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie ich najlepšieho záujmu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu z 22. júna 2016, sp. zn. 5 Cdo 492/2015).

27.

Ako je už vyššie uvedené, z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, pričom pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Preto pokiaľ súd rozhodol bez vylúčenia rodičov, nedopustil sa procesného pochybenia ani porušenia práva na spravodlivý súdny proces. Hoci matka maloletého argumentuje tým, že súd nemá prihliadať na výpoveď maloletého, pretože je ovplyvnený otcom, táto skutočnosť osvedčená nebola, avšak maloletý sa sám vyjadril, že má záujem žiť u otca nielen pred kolíznym opatrovníkom, ale aj pri incidente, pri ktorom boli prítomní aj príslušníci policajného zboru a to dňa 20.02.2024. Názor maloletého dieťaťa je dôležitým faktorom pri posudzovaní jeho najlepšieho záujmu a názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti, preto odvolací súd považuje aj túto námietku za nedôvodnú. Otec v návrhu uvádza, že maloletý odmieta navštevovať matku, nechce sa s ňou stretnúť, preto tvrdenia matky v tom, že bráni v styku maloletého s matkou nemá odvolací súd za osvedčené.

28.

Pokiaľ ide o fyzické útoky otca na ňu, vyhrážky a nadávky, tieto samozrejme neschvaľuje, avšak pokiaľ nejde o útoky na maloletého (ktoré skutočnosti preukázané neboli), vo vzťahu k návrhu otca nemajú relevanciu najmä pokiaľ sama matka navrhuje striedavú osobnú starostlivosť. Ako vyplýva z obsahu

spisu a zo správ doložených otcom (hoci sú staršieho dáta), z dosiaľ vykonaného dokazovania má odvolací súd za to, že nie je dôvod (nemá preukázané, že je v záujme maloletého), aby maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, keďže maloletý má záujem zostať u otca, keď o maloletého je riadne postarané (opak preukázaný a ani tvrdený nebol). Nakoľko sa rodičia v súčasnosti nevedia dohodnúť a komunikácia medzi nimi nie je dobrá, a ani nie je zrejmé, či by za tejto situácie (ani za akých okolností) mohla fungovať striedavá osobná starostlivosť, je potrebné zosúladiť faktický stav s právnym a dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť matky, keďže ako je už vyššie uvedené v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P 31/2021-109 zo dňa 21.02.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 17P 31/2021-118 z 17.01.2023 bol otec zaviazaný platiť výživné k rukám matky.

29.

Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

30.

Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, ktorým súd povinnému rodičovi nariadi platiť výživné v nevyhnutnej miere, je existencia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorú si povinný rodič napriek svojim pomerom v dostatočnom rozsahu (či vôbec) neplní, a zároveň procesný základ spočívajúci v potrebe okamžitej úpravy pomerov podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

31.

Odvolací súd sa stotožnil aj s argumentáciou súdu prvej inštancie v časti, kde sa zaoberal návrhom otca na uloženie povinnosti matke prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne (bod 22 a 23 uznesenia). Ako vyplýva z ust. § 366 CMP zmyslom tohto ustanovenia je zabezpečenie výživy od povinného, ak nastane situácia, že výživa je ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného. Nakoľko matka maloletého voči súdom určenej výške výživného nenamietala, argumentovala iba tým, že otec neplatil výživné ako tvrdil, odvolací súd sa stotožnil ním určenou výškou výživného, keď po náležitom dokazovaní vo veci samej, kedy bude súd zisťovať optimálny spôsob starostlivosti o maloletého, ale aj riešiť otázku vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie rozhodne v najlepšom záujme maloletého.

32.

Pokiaľ ide o ďalšiu argumentáciu matky, keď nesúhlasí s tým, aby sa maloletému zmenil ošetrojúci lekár, základná škola či futbalový klub, tieto otázky budú tiež predmetom konania vo veci samej, pokiaľ sa o nich rodičia nebudú vedieť dohodnúť. Súd prvej inštancie sa v konaní vo veci samej bude zaoberať aj ďalšími návrhmi matky, ktoré navrhovala vykonať.

33.

Ani ďalšia argumentácia matky (napr. ohľadom maloletej F., návrhu starej matky na styk s maloletým atď.) nie je spôsobilá zmeniť rozhodnutie v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti matky, preto odvolací súd nebude na ňu nereagovať špecifickou odpoveďou.

34.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že nariadené neodkladné opatrenie je len dočasného charakteru a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností bude rozhodnuté až v konaní vo veci samej, v ktorom bude vykonané náležité dokazovanie, v rámci ktorého rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje, rešpektujúc pritom najlepšiu záujem maloletého.

35.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

36.

Odvolací súd zároveň podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým súd prvej inštancie pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/31/2021-109 zo dňa 21. februára 2020 v spojení s opravným uznesením č.k. 17P/31/2021-118

zo dňa 17. januára 2023 v časti výroku o výživnom, nakoľko tento výrok nemá oporu v právnej úprave. Zo žiadneho ustanovenia CMP ani CSP, ktoré sa subsidiárne aplikuje na mimosporové konania, nevyplýva oprávnenie súdu v prípade nariadenia neodkladného opatrenia počas konania vo veci samej rozhodnutím pozastaviť po dobu trvania neodkladného opatrenia účinnosť rozsudku, ktorým bol ostatne upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Takýto výrok považuje odvolací súd navyše za nadbytočný. Nariadením neodkladného opatrenia počas konania vo veci samej dochádza k dočasnej strate právnej účinnosti súdnych rozhodnutí upravujúcich ten výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorých sa nová dočasná úprava nariadená neodkladným opatrením týka. Z logiky veci totiž vyplýva, že popri sebe nemôžu súčasne existovať viaceré súdne rozhodnutia upravujúce tie isté rodičovské práva a povinnosti, ktoré si navyše vzájomne odporujú.

37.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keď o prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté až v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 52 až § 58 Civilného mimosporového poriadku).

38.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta z. č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).